

Voorwoord

door Frans Lejeune

Deze Weko-wijzer gaat voor een groot deel over de afgelopen Olympiade. Dat verklaart meteen voor een deel waarom dit nummer zo laat verschijnt. Dat late verschijnen heeft ook nog een voordeel opgeleverd: de meest recente uitspraken van de Protestcommissie konden daardoor meegenomen worden in dit nummer en we zijn nu weer helemaal bij met publiceren. Gezien het feit dat de competities momenteel volop draaien zal er ook voor de volgende nummers van de Weko-wijzer geen gebrek aan dit soort materiaal ontstaan.

Ton Kooijman levert de eerste bijdrage over de Olympiade. Hij vertelt vooral van de organisatorische zaken rondom een dergelijk evenement en zijn ervaringen.

Daarna een aantal interessante protesten uit Maastricht, inclusief de uitspraken en soms nog een nadere toelichting van het protestcomité. Bovendien zijn deze protesten ook nog met de groep bondsarbiters besproken en de meningen en conclusies van die groep inzake deze protesten is ook meegenomen.

Vervolgens een verslag van Gijs en Gea Westra over hun werk als 'Room supervisors' gedurende de Olympiade. Zij geven een goede beschrijving van wat er allemaal komt kijken om alle wedstrijden spelend te krijgen en te houden.

Dan nog een korte bijdrage van de eindredacteur van dit blad over zijn ervaringen in Maastricht als hoofd van de duplicerafdeling. Tijdens de Olympiade hebben we in de duplicerruimte vele bezoekers gehad die iedere keer weer stomverbaasd bleken over de hoeveelheden die gedupliceerd moesten worden en de snelheid waarmee dat gebeurde. Misschien is dat ook wel verbazingwek-

kender dan wij ons zelf realiseren (we zijn er immers al jaren mee vertrouwd).

Een aantal jaren geleden heeft Hans van Stavereen in de Weko-wijzer gemeld dat hij een nieuw schudprogramma wilde gaan schrijven. Hij zocht toen naar mensen die hem daarbij konden helpen. Hij heeft die gevonden en vorig seizoen is er met zijn schudprogramma proefgedraaid in de bondscompetities. Ook tijdens de afgelopen Olympiade is dit programma gebruikt voor het genereren van de spellen. Hans doet nu nog eens kort verslag.

Tot slot nog een heikel punt in de huidige regelingen voor toegelaten systemen, alerteren en daarmee samenhangende problemen. Gebleken is dat een eerdere publicatie over wat wel en niet mag na een 1 ♣-opening tot verwarring heeft geleid. Vandaar nu nogmaals en uitgebreider een overzicht van dat wat mag en dat wat moet.

Voor volgende nummers willen wij aandacht gaan besteden aan vragen die in het land leven over arbitrages e.d. Wij hebben inmiddels al een paar zaken aangedragen gekregen, maar we kunnen altijd meer gebruiken. Bedenk wel dat we de problemen eerst in een vergadering van de Weko moeten kunnen bespreken alvorens een geval gepubliceerd kan worden in de Weko-wijzer (we willen immers proberen een definitief antwoord te geven).

Voor het volgende nummer betekent dat dat we alleen gevallen kunnen gebruiken die vóór 10 november zijn aangebracht.

Veel leesplezier.

Clubcompetitie (00-25)

Spel 27 ♠ AH1098

Z/- ♥ 5

♦ 92

♣ A9643

♠ B63

♥ B10842

♦ H1064

♣ V

N

W

O

Z

♠ 52

♥ V963

♦ AV5

♣ H1085

♠ V74

♥ AH7

♦ B873

♣ B72

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
2♥ ^{A1}	2♠ ^{A2}	? 3♥	4♦
pas	4♠	? 5♥	doublet
allen passen			

A¹: 2♥ was Muiderberg

A²: 2♠ werd uitgelegd als Marmick (beloofd niet-geboden kleuren)

Na 2♠ had oost gevraagd wat dat betekende en Marmick als uitleg gekregen; na het 4♠-bod heeft oost (volgens NZ) nogmaals naar de betekenis gevraagd en toen zou zuid iets gezegd hebben in de trant van: 'partner zal wel vergeten zijn dat we in deze situatie Marmick spelen'.

Na afloop werd door oost de wedstrijdleader geroepen, omdat hij zich afvroeg of noord nu nog 4♠ mocht bieden; noord had door de uitleg van zuid de ongeoorloofde informatie gekregen dat hij zich in het bieden vergist had. De wedstrijdleader was van mening dat 4♠ inderdaad niet geoorloofd was en wijzigde de score in 4♦ -3. Het protestcomité van de club bevestigde die uitspraak, waarna NZ het hogerop zochten. De PK overwoog:

- dat noord 2♠ heeft geboden, aldus vergetend dat dit een tweekleurens spel in klaveren en ruiten aangaf;
- dat er verschil van mening bestaat over de vraag of en wanneer oost heeft gevraagd naar de betekenis van 2♠;
- dat de WL op het protestformulier - in eerste instantie door beide partijen onbestreden - heeft aangetekend dat oost de betekenis heeft gevraagd alvorens 3♥ te bieden;

- dat noord door het horen van de uitleg van 2♠ een ongeoorloofde inlichting heeft gekregen, waarvan hij in het verdere bieden geen gebruik mocht maken;
- dat passen op 4♦ met de gegeven noordhand een redelijk alternatief is, zodat het bieden van 4♠ als een overtreding moet worden beschouwd, zodat de score voor NZ moet worden gebaseerd op het spelen van 4♦ als eindcontract;
- dat het slechte resultaat van OW voornamelijk is veroorzaakt door de onverstandige beslissing om - ondanks dat het misverstand tussen noord en zuid kenbaar was geworden - toch nog uit te nemen met 5♥;
- dat de beslissing van het protestcomité derhalve ten aanzien van OW niet kan worden gehandhaafd.

De PK heeft besloten:

- de uitspraak van het protestcomité te vernietigen;
- het resultaat op spel 27 voor NZ vast te stellen op 4♦ drie down, derhalve -150, en voor OW op 5♥ gedoubleerd drie down, derhalve -500;
- het protestgeld te retourneren.

Commentaar JS:

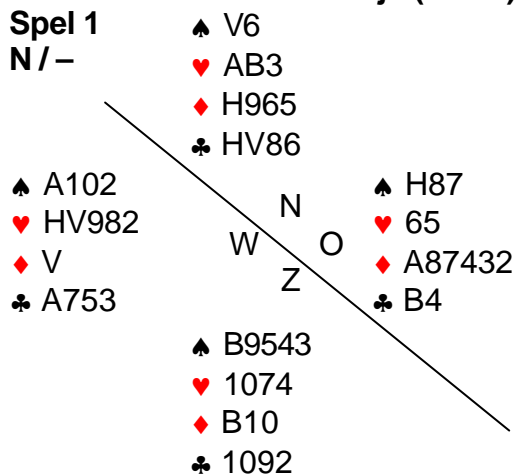
Een mooie systematische uitspraak. Het stappenplan dat gevolgd moet worden om tot een arbitrale score te komen, nadat de partner wellicht op een verkeerde uitleg heeft gereageerd, wordt trouw gevolgd. Bij iedere stap wordt het beslissende element opgeschreven. Toch heb ik één punt van kritiek: bridgers worden snel van slag gebracht als er iets fout gaat en je mag naar mijn mening oost niet aanrekenen dat hij iets onverstandigs gedaan heeft: na een dergelijke verbetering spelen de meeste spelers klassen slechter dan normaal. Voordat je een splitscore geeft moet oost iets echt stoms gedaan hebben en dat is sterker dan onverstandig. Misschien was dat ook wel de mening van de PK, maar wilden ze dat niet opschrijven in de uitspraak. Zelf vind ik het typisch een voorbeeld van een situatie die spelers aan tafel niet meer kunnen oplossen. Om de denkpatronen die in de voortgang van het spel zijn bedacht nog te doorbreken en nu een biedbeslissing te nemen die alleen maar gebaseerd is op de nieuwste uitleg, is voor veel spelers teveel gevraagd. Oost probeerde bij

een bepaalde spelverdeling het bieden te winnen en het zag er naar uit dat het ging lukken. En dan moet hij ineens midden in de hitte van het spel overschakelen naar een andere spelverdeling. Natuurlijk is 5♥ geen geweldig bod, maar om het hele verlies bij OW te laten vind ik overdreven.

Senioreselectiewedstrijd (00-26)

Spel 1

N / -

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	1SA	doublet ^{A1}	2♥ ^{A2}
doublet	2♠	pas	pas
2SA	pas	3♦	allen passen

^{A1}: gealerteerd en uitgelegd als éénkleurenspel laag of sterk

^{A2}: transfer naar schoppen

Na afloop van het spel roept west de wedstrijdleader. Hij heeft gevraagd naar de betekenis van 2♠ en zuid heeft gezegd dat daarmee een driekaart schoppen beloofd werd. Zuid houdt vol dat dit de afspraak is; noord verklaart later dat volgens hem die afspraak niet bestaat. 3♦ gaat één down (start: ♦B via ♦V, ♦H voor ♦A; slag twee harten via ♥H voor ♥A. In slag drie speelt noord ♠V die door oost met ♠A in dummy genomen werd); aan de andere tafel werd 3♦ precies gemaakt. De wedstrijdleader concludeerde dat er sprake was van verkeerde uitleg en dat bij juiste uitleg er een kans was dat west zou doubleren in plaats van 2SA bieden. Op basis van art. 12C3 werd daarom een gewogen score gegeven van 50% 3♦ -1 en 50% 2♠ gedoubleerd twee down. Dat leverde 0 imps op voor beide partijen. NZ gingen hiertegen in beroep. De PK overwoog:

- dat zuid naar zijn zeggen op de vraag van west naar de betekenis van 2♠ heeft geantwoord aan te nemen dat dit bod duidde op een driekaart schoppen (of langer);
- dat echter zowel west als de wedstrijdleader - die toevallig zat te kijken - hebben verklaard dat zuid heeft geantwoord dat 2♠ volgens afspraak ten minste een driekaart schoppen aangaf;
- dat noord na afloop tegenover de wedstrijdleader heeft gezegd dat een dergelijke afspraak nooit is gemaakt en dat hij alleen past op een doublet na een transfer als hij een vijfkaart in de geboden kleur heeft;
- dat NZ dus van mening verschillen over welke de juiste uitleg van hun biedinstrumenten is, zodat - behoudens schriftelijk bewijs van de juistheid van zuids verklaring - het ervoor moet worden gehouden dat west van zuid een onjuiste uitleg over de betekenis van 2♠ heeft gekregen;
- dat het verweer van NZ dat oost na een doublet altijd 3♦ zal bieden, omdat nog niet bekend is dat oost de zwakke variant heeft, geen hout snijdt omdat oost al heeft gepast op 2♠ en aldus een zwakke variant heeft aangegeven;
- dat juist moet worden verwacht dat oost op een doublet op 2♠ zal passen omdat oost binnen de reeds aangegeven zwakke variant een zeer mooie kaart heeft om 2♠ gedoubleerd tegen te spelen;
- dat een doublet op 2♠ van west onaantrekkelijker is wanneer zeker is dat NZ samen ten minste acht schoppens hebben;
- dat dit aspect echter niet zo zwaar weegt dat er zonder meer van kan worden uitgegaan dat west met de juiste uitleg wel zou hebben gedoubleerd;
- dat de wedstrijdleader materieel een juiste beslissing heeft genomen door een vervangende score in imps te geven, uitgaande van de waarschijnlijkheid van 50% dat west met de juiste uitleg 2♠ zou hebben gedoubleerd;
- dat ten tijde van het nemen van de beslissing door de wedstrijdleader onduidelijk was of aan hem in deze wedstrijd de bevoegdheid was toegekend te handelen zoals bedoeld in art. 12C3 van de Spelregels (het toekennen van een gewogen score), als gevolg waarvan het protestgeld zal worden teruggegeven.

De PK heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren.

Commentaar JS:

Het curieuze artikel 12C3 komt weer eens bovendrijven. De wedstrijdleader mag van dat artikel in een aantal situaties geen zinnige beslissing nemen, maar moet het overlaten aan de PC. Een aantal wedstrijdleaders trekt zich er niet veel van aan dat de spelregels de opdracht verstrekken in het voordeel van de niet-overtreders te beslissen en een evenwichtige beslissing over te laten aan een PC. Inmiddels heeft de WBF laws-committee nationale bonden het recht gegeven een aantal wedstrijdleaders als experiment wel de bevoegdheid te geven een zinnige beslissing te nemen. Helaas voor de meeste lezers: de NBB heeft dat recht alleen aan een beperkte groep wedstrijdleaders gegeven door een paar wedstrijden en toernooien aan te wijzen. De rest moet wachten op slagen van het experiment en daarna een spelregelwijziging. In deze wedstrijd had de hoofdwedstrijdleader overigens wel deze bevoegdheid.

Het seizoen is weer begonnen, en daarmee ook de geregelde activiteit van de Protest Commissie. Eind september was het alweer raak: acht protesten vroegen om een uitspraak. Hier zijn ze alle, deze keer weer zoals vanouds geredigeerd door Jos Jacobs. Het commentaar is volgens modernere gewoonten van Sytze Sietsma.

Zomeravondwedstrijd (00-27)

Spel 5	♠ H95			
N / NZ	♥ H96			
	♦ AB6			
	♣ 9842			
♠ AVB62				♠ 83
♥ 742				♥ VB10853
♦ HV104		W	N	♦ 932
♣ A			O	♣ 103
			Z	
	♠ 1074			
	♥ A			
	♦ 875			
	♣ HVB765			

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	2♦	pas
2SA	pas	3♣	doublet
3♥	3SA	pas	pas
doublet	pas	pas	4♣
doublet	pas	pas	pas

Op warme zomeravonden, voor zover die er zijn in ons land, kunnen gemoederen hoog oplopen. Zo ook hier. 2♦ werd gealerteerd en uitgelegd als uitgebreide multi (d.w.z. met allerlei zeer sterke varianten). Natuurlijk zat de zwakke twee in een hoge kleur er in. Gedacht werd dat deze multi rood (bruine sticker heet dat tegenwoordig) zou zijn, maar sterke varianten maken een conventie niet roodbruin. Wel viel op dat oost zeer zwak was, maar dat is niet verboden zolang de systeemkaart van die optie duidelijk melding maakt.

Hoe het ook zij, zuid paste eerst maar eens, in afwachting van de sterke variant die hopelijk ging komen, in plaats van direct 2SA te volgen, hetgeen klavers aangegeven zou hebben (SF-verdediging). Daarna ging het mis. Zuid doubleerde 3♣ en desgevraagd vertelde noord dat dit nog steeds gebalanceerd was, maar wel minder dan 15 punten. Of noord overzien had dat zuid al een keertje gepast had bleef goed verborgen. Iets anders is dat je je kunt afvragen wat west te vragen had; zijn volgende actie hangt niet af van het antwoord dat hij gaat krijgen. Het is een kwestie van de manche bieden of niet, dus van hoe sterk partner zal zijn. West deed het goed door geen manche te bieden en kreeg een buitenkansje toen noord 3SA verzon. Zuid paste netjes, maar ging alsnog naar 4♣ toen west doubleerde. Ook dit contract werd door west opgeblazen, maar dat bleek geen succes: tien slagen. OW riepen de WL, die 4♣ ongeoorloofd vond en de score terugdraaide naar 3SA gedoubleerd één down. Dit gebeurt echter alleen als oost de schoppenstart (!) vindt. Dus gingen NZ naar de PK omdat -200 hun wat overdreven voorkwam, nog afgezien van de overige gebeurtenissen aan tafel. De PK overwoog:

- dat niet valt in te zien welke nuttige extra informatie west zou kunnen destilleren uit het antwoord van noord op zijn vraag naar de betekenis van het doublet op 3♣;
- dat in de praktijk uitgesloten moet worden geacht dat een oostspeler beneden het niveau van wereldkampioen de schoppen-

start, nodig om 3SA te verslaan, gevonden zou hebben, zulks ondanks het bezit van ♥VB10xxx;

- dat het weglopen door zuid naar 4♣ zeer wel door het antwoord van noord op de vraag naar de betekenis van het doublet van zuid kan zijn gesuggereerd en dus ongeoorloofd is;
- dat OW door dit weglopen van zuid, dat een overtreding van de Spelregels is, niet zijn benadeeld, omdat een score van -130 resp. -710 beter is dan -750.
- dat de aan tafel behaalde score dus kan worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 5 vast te stellen op 4♣ gedoubleerd door NZ, precies gemaakt, NZ +710;
- het protestgeld te retourneren;
- de toernooi-organisatie te verzoeken het eventueel (aan hem) betaalde protestgeld te retourneren.

Commentaar JS:

Geen bijzondere uitspraak, maar op één onzorgvuldigheid in het beschrijven van de casus wil ik wijzen. Ooit vonden we dat een zwakke twee in een multi 2♦ een degelijke zwakke twee moest zijn: minstens een zeskaart met twee tophonneurs etc. Anders mocht de algemene uitzondering op de rode regeling niet gespeeld worden. Dat hield in dat zwakke twee's op allerlei ongein geboden mochten worden maar multi's niet. Intussen zijn we van die mening afgestapt en mag je ook in een multi 2♦ opening een erg zwakke twee spelen. Dat is niet bruin. Maar, nu komt het addertje, je bent wel nog steeds verplicht de tegenstander volledige uitleg van het biedsysteem aan te bieden. Alleen maar multi opschrijven en dan met enige regelmaat met VB-zesde-op 2♦ openen is niet bruin, maar wel een overtreding van artikel 75. Omdat ik weet wat de auteur bedoelt, kan ik dit uit de tekst halen, maar de zin over de melding op de systeemkaart staat ongelukkig dicht achter het woord rood-bruin. Omdat dit misverstand nog bij velen bestaat, wil er toch even op wijzen.

Meesterklasse viertallen (00-28)

Spel 22	♠ 108			
O / OW	♥ AHV975			
	♦ 9			
	♣ B865			
		N		♠ H5
♠ 7642		W	O	♥ 32
♥ B1086				♦ AHV1075
♦ 3				♣ A74
♣ V932		Z		
	♠ AVB93			
	♥ 4			
	♦ B8642			
	♣ H10			

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
—	—	1♦	1♠
pas	3♥	pas	4♠
pas	pas	pas	

Een simpel probleem. Zuid had aan west uitgelegd dat 3♥ een fitbid was met schoppens mee; noord had oost echter verteld dat 3♥ een invite was. Toen de tray met 4♠ erop terugkwam voegde noord daaraan toe dat hij niet wist of hij met 3♥ ook schoppens mee had beloofd. Met de wetenschap van een mogelijk misverstand bij NZ moest oost een tegenspel verzinnen na de ruitenstart van partner. Troef na is winnend, maar oost speelde een kleine klaveren. Zuid legde de Heer die de slag maakte en kon nu twee ruitens troeven en twee hoge hartens incasseren. Tezamen met vijf troeven in de hand is dat tien. Toen oost na het spel de WL riep en zich beklagde over de discrepantie in uitleg vond hij geen gehoor; de score bleef staan. Op naar de PK dus, maar deze overwoog:

- dat noord aan oost heeft uitgelegd dat hij er niet zeker van was of 3♥ al dan niet schoppensteun beloofde;
- dat dit juist gebleken gegeven relevant was voor oost toen hij in slag 2 het juiste tegenspel moest vinden en niet het punt dat zuid 3♥ als fit-bid (met schoppensteun) aan west bleek te hebben uitgelegd;
- dat OW (en met name oost) door de discrepantie in uitleg bij noord en zuid niet is benadeeld;
- dat het aan tafel behaalde resultaat dus moet worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Commentaar JS:

De opmerking dat er geen overtreding is vind ik onjuist: NZ moeten over een dergelijk elementaire biedsituatie toch iets hebben afgesproken en één van beiden heeft een verkeerde uitleg gegeven, daarmee staat vast dat er een verkeerde uitleg is geweest. De PK laat in haar uitspraak blijken dat zij eerder vindt dat een ander element ontbreekt, namelijk het verband tussen overtreding en schade, omdat oost de schoppennakomst toch had moeten verzinnen. Hier ga ik me niet over uitlaten: ik speel zelf tenslotte klassen lager en weet ik veel hoe een MK speler denkt en leeft. De lezers mogen zelf proberen de juiste nakomst te vinden gegeven de bekende kaarten en de bieding, het zal de meesten naar ik aanneem niet meevallen.

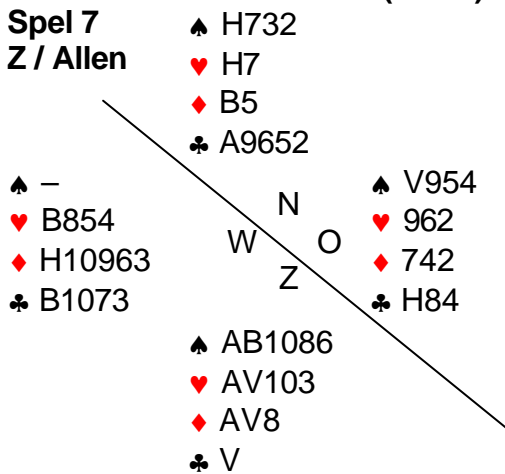
omdat slechts een helderziende het nog kan maken. De na het spel geroepen WL kon slechts vaststellen dat men zeker tegen slem uitkomen mag (en ook daadwerkelijk uitkomt) wat men wil, maar zuid zocht het niettemin hogerop. Aldaar vond hij helemaal geen gehoor, want de PK overwoog:

- dat is gebleken dat de uitkomstafspraken van OW op hun systeemkaart afdoende duidelijk zijn aangegeven;
- dat het van algemene bekendheid is dat bij het uitkomen tegen slems op vrijwel willekeurige wijze van de uitkomstafspraken kan worden afgeweken;
- dat het derhalve ook voor NZ direct duidelijk had behoren te zijn dat er in casu geen sprake kon zijn van een overtreding van OW zodat het aan tafel behaalde resultaat moet worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Meesterklasse viertallen (00-29)

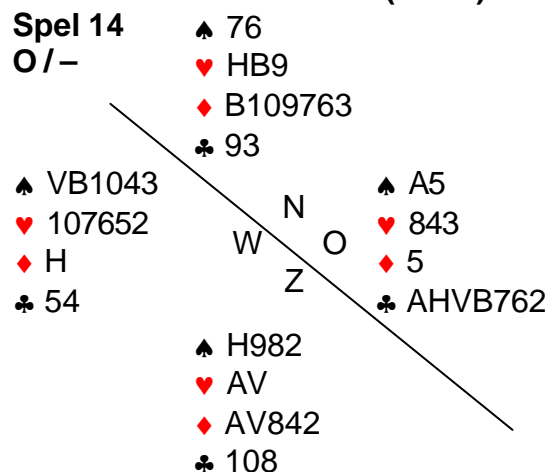
West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♠
pas	2SA	pas	3♣
pas	4♠	pas	4SA
pas	5♥	pas	6♠
pas	pas	pas	

Toen west niet met ♣B uitkwam maar met ♣3 dacht zuid dat hij een kans had. OW spelen immers kleintje plaatje, waarbij de Boer niet altijd als een serieus te nemen plaatje wordt beschouwd. Groot was zijn teleurstelling toen in de dummy een kleintje werd gespeeld en oost toch met ♣H op de proppen kwam. Het maakbare slem was nu wel erg snel down,

Commentaar JS:

Hoeveel van ons starten bijna altijd braaf volgens de systeemkaart? Waarschijnlijk velen. Hoeveel zijn daarvan over op slemniveau? Een stuk minder. Zeker als we starten in een kleur waarin we zelf een plaatje hebben of er één vermoeden bij de partner, moet je de inviterendheid van een start niet al te serieus nemen. Inderdaad, de protesterende partij heeft een punt: we horen dit allemaal op de systeemkaart te zetten. Intussen is daar geen ruimte voor en hoort men beter te weten.

Meesterklasse viertallen (00-30)

De Protest Commissie heeft besloten

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 5 vast te stellen op 4♥ gedoubleerd door NZ, met een overslag gemaakt, 990 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Commentaar JS:

Dit geval kende ik al uit de bar van de Remise. Ook toen begreep ik al niet waar west op doubleerde. Vooral het bezit van west in de lage kleuren suggereert dat het spel voor NZ goed zit (oost heeft nog klaveren gesteund ook). Ik zou met de westhand als een speer passen en hopen dat NZ slem missen. West heeft misschien een punt dat bij een goede uitleg OW een slag meer kunnen maken, maar als de burens bijna slem in handen hebben is dat geen reden om de manche te doubleren.

Tweede Divisie viertallen (00-32)

Spel 4	♠ 10872			
W / Allen	♥ 432			
	♦ B973			
	♣ VB			
♠ B63		N	♠ AH4	
♥ H		W	♥ 109876	
♦ AV6		O	♦ 1052	
♣ H107542		Z	♣ A3	
	♠ V95			
	♥ AVB5			
	♦ H84			
	♣ 986			

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	pas	1♥	pas
2♣	pas	2SA	pas
3SA	pas	pas	pas

Zuid kwam uit met ♣8. NZ spelen 1e/3e/5e en eventueel de laagste van een driekaart. De leider legde ♣10 voor Boer en Aas. Een volgende klaver was voor de Vrouw in noord, die schoppen vervolgde. De leider dook, zuid maakte ♠V en had nog drie hartenslagen klaarliggen. Eén down in een spel dat, met de ruitensnit goed, gemaakt is. De WL zag wel heil in de klacht van oost over de onregelmatige uitkomstkaart en wijzigde de score in 3SA gemaakt, zodat in ieder geval de dader in protest moest. De PK overwoog echter:

- dat een uitkomst tegen een ongedoubleerde 3SA in de eerste, herboden kleur van de blinde niet regelmatig voorkomt en dus de leider meteen argwanend had behoren te maken;
- dat een speler die op goede bridgetechnische gronden besluit zo'n ongebruikelijke uitkomst te doen, evenzeer gerechtigd is hiervoor een van de standaarduitkomstentabel op zijn systeemkaart afwijkende kaart te kiezen indien hij dat verkiest;
- dat derhalve door NZ geen overtreding is begaan, zodat het aan tafel behaalde resultaat moet worden gehandhaafd.

De Protest Commissie heeft besloten

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- de score op spel 4 vast te stellen op 3SA door OW, één down, 100 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Commentaar JS:

Een tweede protest over het afwijken bij de uitkomst van de systeemkaart en hier is wel een overtreding: het is een situatie waar zelden wordt afgeweken en als een speler dat vaker doet moet het vermeld zijn. Nu nog de vraag of er schade is. De klaverenuitkomst geeft toch genoeg informatie om het spelletje te maken? Als je nu moet kiezen tussen schoppen en ruitensnit is de ruitensnit opgelegd.

Tweede Divisie viertallen (00-33)

Spel 13	♠ 94			
N / Allen	♥ B1064			
	♦ A54			
	♣ 8742			
♠ A102		N	♠ HV875	
♥ V9873		W	♥ AH	
♦ HB		O	♦ V10763	
♣ H93		Z	♣ A	
	♠ B63			
	♥ 52			
	♦ 982			
	♣ VB1065			

Maastricht 2000

door Ton Kooijman

Na twintig jaar had Nederland opnieuw de viertallen Olympiade binnen zijn grenzen. De Olympiade in Valkenburg 1980 herinnert iedereen die toen al actief was in bridge zich nog heel goed, als een uiterst succesvol evenement. Nu zaten we daar tien kilometer vanaf, in het MECC, het congrescentrum van Maastricht. Het is wel aardig om in dit verhaal deze twee gebeurtenissen in een aantal opzichten met elkaar te vergelijken.

De grootte

In Valkenburg werden twee kampioenschappen gespeeld, het open en vrouwen, met ruim vijftig en tegen de dertig teams. Die aantallen zijn twintig jaar later niet spectaculair veranderd, nu deden in de open categorie 72 teams mee en bij de vrouwen 40. Zo'n 50% groei in beide. Eigenlijk viel dat behoorlijk tegen. Het was ook minder dan vier jaar geleden in Rhodos. We hadden lang gerekend met 80 en 50 teams. Voor de schema's was dat ook van belang omdat er redelijk gevulde dagen moeten zijn en de zaal ook vroeg om even lange wedstrijden bij de vrouwen en de open teams, anders zouden ze elkaar gaan storen. Dat heeft op het laatste moment nog een wijziging opgeleverd bij de vrouwen. In de open speelden we met vier groepen van 18 teams die een enkele competitie speelden, 17 ronden dus. Met drie ronden van 20 spel per dag kan dat in zes dagen, maar we hadden er zeven beschikbaar. Bij de vrouwen rekenden we op twee groepen van 21 of 22 teams, dus 21 ronden. Die zouden in 8 dagen gespeeld gaan worden. Maar met slechts 19 ronden waren zeven dagen eigenlijk wel genoeg. Bij de open zouden uit elke groep vier teams zich plaatsen voor de achtste finales en bij de vrouwen zouden ook vier teams geplaatst worden, maar dan dus voor de kwartfinales, Een dag extra voor hun round robin en een dag minder voor de knock-out. Ik had al eerder voorgesteld om met 20 teams in een groep ook maar met de achtste finales te beginnen en dat voorstel is overgenomen. Dat leverde wel wat veranderingen in reisschema's op, want sommige teams hadden op zondag avond al een terugreis geboekt en moesten nu onverwacht toch de knock-out gaan spelen.

De belangrijkste verschillen zaten in extra toernooien die in Maastricht gespeeld gingen worden. Een seniorentoernooi met 24 teams en een studententoernooi (per land) met 22 teams. Dat gebeurde in de eerste week. En totaal hadden we dus in plaats van zo'n 80 teams in Valkenburg nu haast 160 teams spelen en dat is een verdubbeling. Bovendien werd er in de tweede week nog een swiss gespeeld, voor nieuwe en uitgeschakelde teams: 68 in totaal. Dat gebeurde in Valkenburg ook niet.

Dupliceren

Misschien wel de grootste verandering, zeker als je alle consequenties daarvan ook nog bekijkt, betreft de spellen die gespeeld worden. In Valkenburg schudden de spelers hun eigen set aan tafel en werden alleen voor de vugraph spellen gedupliceerd. Dat gebeurde toen met de hand door de echtgenotes van een aantal officials, die gezellig kletsend dagelijks een aardig klusje hadden. De spellen werden dan op een sheet geschreven die op een overheadprojector kwam te liggen. Iemand gezeten naast die projector, in Valkenburg was dat Hans Heyl, schreef met een stift de bieding op de sheet en streepte de gespeelde kaarten door. Pas in 1988, in Venetië, werden op grote schaal gedupliceerde spellen gespeeld, met voor elke wedstrijd een set. Tegenwoordig is dat vanzelfsprekend. Het is nog sterker: als het enigszins mogelijk is krijgt elke tafel zijn eigen set en hoeven er geen spellen meer uitgewisseld te worden. Dat gebeurde in Maastricht bij 14 à 16 wedstrijden. Iedereen kan dan met spel 1 beginnen, wat het mogelijk maakt de resultaten op de voet te volgen. Alleen de vugraph begint met twee andere spellen, die met de hoogste spelnummers, omdat het verslag van een wedstrijd alleen leuk is als het resultaat aan de andere tafel al bekend is. Dat lukt dan dus vanaf hun derde spel en bovendien zijn dan ook de andere resultaten op spel 1 bekend. Het spelen van twee sets in een wedstrijd levert een serieus risico op. Als bij het dupliceren een fout is gemaakt zijn de spellen niet meer hetzelfde en kunnen de resultaten niet meer vergeleken worden. Gelukkig is de duplicerestaf zeer ervaren en is die kans klein. Maar het blijft griezelig. Om de

kans nog kleiner te maken worden de noordhanden van een aantal boards in elke set met elkaar vergeleken. In een set van twintig boards bijvoorbeeld de nummers 1, 6, 11, 16 en 20. Als dat in orde is moeten er wel heel rare dingen gebeurd zijn om in de tussenliggende boards nog een fout te hebben. Die zijn wel voorgekomen, maar dan zo dat zelfs de spelers ze konden ontdekken. Het is bijvoorbeeld mogelijk een fout te maken waardoor 4 handen van 13 kaarten uit één kleur worden gedeeld. Dat is een paar keer gebeurd, maar geen speler gelooft serieus in een echt spel als hij 13 klavers in handen krijgt. Verder is gelukkig alles goed gegaan.

De hoeveelheid werk voor het dupliceren is enorm (zie ook het verslag aan het eind van deze Weko-wijzer). Alle nieuwe spellen moesten uitgepakt worden en op alle boards moesten tafelnummers geplakt worden, om zeker te zijn dat de boards bij het uitwisselen van de open naar de gesloten kamer en omgekeerd op de juiste tafel terecht zouden komen. Als er dan een duplicatiefout is gemaakt is dat niet erg omdat de wedstrijd hetzelfde board speelt, dat dus gewoon uitgeslagen kan worden. In de eerste week zijn er ongeveer 35.000 boards gedupliceerd, waarna de tweede week veel rustiger werd, met een kleine 10.000 boards. Voor het eerst in een WBF-toernooi werden er in de Swiss de tweede week door iedereen dezelfde boards gespeeld, wat 5.000 boards meer betekende. De duplicatiemachines hebben uitstekend gewerkt. Ze hebben allemaal zo hun eigenaardigheden, maar met gemiddeld vijf gelijktijdig werkende machines werden er in de eerste week dagelijks per machine zo'n 900 boards aangemaakt, een indrukwekkend aantal.

Security

In de loop van de jaren is er steeds meer informatie ontstaan over de te spelen spellen. En dat is een serieus probleem. In Valkenburg werd alleen de vugraph wedstrijd gedupliceerd en bestond er vooraf dus slechts informatie over één wedstrijd, althans in de round robin. Nu spelen alle tafels dezelfde spellen en zijn er dus heel wat meer mensen in die informatie geïnteresseerd. Toen kon een speler rustig bij een andere tafel kijken, want daar werden toch andere spellen gespeeld. En een toeschouwer kon met zijn informatie ook niet veel bij andere wedstrijden.

Nu verstrekt een opgewonden speler mogelijk informatie over een spel dat aan een andere tafel nog gespeeld moet gaan worden en kan een toeschouwer intermediair zijn. De technische ontwikkelingen gaan zo hard dat niet alle mogelijkheden voor iedereen duidelijk zijn, dat waren ze zelfs voor mij niet. Als nu een toeschouwer in de open kamer na de eerste helft met de boards 1 tot 10 bekeken te hebben, de zaal verlaat kan hij met een telefoon een speler bereiken die in de gesloten kamer zit en net even naar het toilet is gegaan. Deze kan dan op een display van zijn horloge alle resultaten van die eerste 10 spel bekijken, die hij nog moet gaan spelen. Het is de spelers weliswaar verboden een mobiele telefoon de speelzaal binnen te brengen, maar hoe kun je op het bezit van horloges gaan controleren? Dat pleit dus voor een hele set per tafel en dan allemaal met hetzelfde board beginnen. Maar dat was in Maastricht fysiek niet mogelijk, omdat we die hoeveelheden boards en duplimates gewoon niet hadden.

Zoals hierboven al uitgelegd, begint de vugraph wedstrijd met de twee hoogst genummerde boards om pas daarna met spel 1 te starten. Maar dat betekent dat er dus twee spel aan het publiek bekend zijn die aan haast alle tafels nog gespeeld moeten worden. Tot voor kort hadden we dat probleem opgelost door na het begin van de wedstrijd niemand meer in de speelzaal binnen te laten, maar met die horloges is dat dus geen voldoende barrière meer. We hebben tijdens de Olympiade besloten om die twee voorgespeelde spellen niet meer op de vugraph te laten zien, om in ieder geval nog iets te doen. We hebben trouwens wel meer overwogen. Om een soort luchthavencheck te doen, maar mobiele telefoontjes zijn niet eens allemaal traceerbaar en iedereen komt op hetzelfde late moment de speelzaal binnen, dus dat levert vertragingen op. We hebben ook gedacht aan het creëren van een kooi van Faraday, zodat signalen niet in de speelzaal en de toiletten kunnen doordringen, maar dat bleek onbetaalbaar. Ik ben er van overtuigd dat binnen niet al te lang tijd iemand de mogelijkheden die er nu zijn gaat misbruiken (Geloof het of niet maar bij de Nederlandse jeugdkampioenschappen is zo iets dit voorjaar al gebeurd!), dus we moeten maatregelen gaan nemen. Ik hou me aanbevolen voor suggesties.

Het gaat nog verder. De spellen worden aan het begin van de ronde op een diskette naar de computer gebracht die aan de vugraph gekoppeld is. Daarvan hadden we er in Maastricht twee, een engelstalige en een nederlandsestalige. Maar we hadden die spellen ook op Internet. Tot voor Maastricht hadden die zaken niets met elkaar te maken, maar hier zat alles in hetzelfde netwerk. Dan hoef je niet steeds weer elke hand, elke bieding en elke gespeelde kaart voor Internet opnieuw in te voeren, want de vugraph heeft die informatie al. Iedereen in het netwerk kon de vugraph volgen, maar ook via Internet was dat mogelijk. En wat ik niet wist was dat met de optie 'volgend spel' iedereen spellen kon inkijken die nog niet gespeeld waren. Alle spellen uit de set waren dus vanaf het begin van een zitting op deze manier beschikbaar. Opnieuw geen ramp als niemand er misbruik van maakt, want alle spelers zaten dan al te spelen en hadden normaal gesproken geen ongewenste contacten meer. Maar we ontdekten dit in de eerste zitting van de halve finale, toen Engeland tegen Italië zat te spelen en een paar zeer gelukkige beslissingen nam. En dat was voor de Italianen aanleiding om met het onzinverhaal te komen dat de spellen al uren van te voren op Internet bekeken konden worden. Ze wensten de eerste zitting over te spelen. Klinkklare onzin en we hebben dat niet serieus genomen, maar het schetst wel hoe gecompliceerd de zaken aan het worden zijn. Gelukkig kon de software aangepast worden, zodat spellen pas bekeken konden worden nadat ze gespeeld waren en bovendien met een zekere vertraging. Nadat de Italianen in één van de volgende zittingen ook een paar gelukkige beslissingen hadden genomen, heb ik ze gevraagd of ze nu zelf de spellen ook op Internet konden vinden, wat een schaapachtig gelach opleverde.

Het feit dat iedereen nu dezelfde spellen speelt heeft nog veel meer gevolgen voor de organisatie. De wedstrijdleiding wil de beschikking hebben over de spelverdelingen en aan het einde van een ronde willen ook de spelers deze spelverdeling ontvangen. De commentatoren bij de vugraph gebruiken ze ook. Ikzelf ben heel streng in het uitprinten van de eerste handverdeling. Dat mag pas gebeuren vlak voor de betreffende ronde start en dat betekent dus ook dat de eerste kopieën pas daarna gemaakt kunnen wor-

den. Sommige mensen vinden dat overdreven en dan blijkt het lastiger om een toernooi in Nederland te organiseren dan in het buitenland. Want daar is het voldoende om te vertellen hoe ik het wil, terwijl hier niet iedereen even makkelijk blijkt te accepteren wat ik voorschrijf. Voor mij is het idee van veiligheid en rust bepalend. Als er geen spellen op papier staan is het onmogelijk ze te bekijken, zo simpel is dat. Als ze wel eerder gekopieerd worden is dat een bron van zorg. In Bermuda waren de spellen al in Frankrijk aangemaakt en hadden de Fransen de originelen meegebracht. Ook daar ontdekte ik dat voortijdig kopieën werden gemaakt. Hoe? Doordat het origineel in het kopieerapparaat was blijven zitten; dat gebeurt ons allemaal wel eens, niet waar? Maar ook het volgende aspect is van belang. Stel dat de Nederlandse vrouwen en mannen een aantal fantastische beslissingen nemen en vervolgens wordt vastgesteld dat het in theorie mogelijk is de spelverdelingen van te voren te bekijken. Dat levert volstrekt onnodige bronnen voor verdachtmakingen op. Verdachtmakingen die ook gaan komen als de Italianen achter staan. Met mijn procedure kan ook niet gebeuren wat al direct de eerste avond plaatsvond, toen ik een verkeerde enveloppe met spelverdelingen uit de kast haalde. Ik was me van geen kwaad bewust omdat die verkeerde enveloppe in mijn beleving niet kon bestaan. De spelers kregen wel de juiste handen, maar de hospitality desk de verkeerde. De dames daar ontdekten de fout direct en ik denk dat er maar hooguit drie velletjes verdwenen zijn, maar de set boards was daarmee toch onbruikbaar geworden.

Intermezzo

De dames reageerden wat onhandig door de microfoon te gebruiken om iedereen toe te vertrouwen dat de verkeerde verdeling uit was, gelukkig alleen in het Nederlands. Zo werd ook de Nederlandse pers op de hoogte gesteld, die elke mogelijke rel toejuicht en aangrijpt. Dus de volgende dag smeulige artikelen in de krant van Jan van Cleeff en Max Rebattu over rampen in Maastricht. Deze heren nemen zelden de moeite na te gaan wat er werkelijk gebeurd is, dus de NRC had het bericht dat de duplicieerploeg de hele nacht had moeten doorwerken om de fout te herstellen. In werkelijkheid waren ze al weg toen het gebeurde en heb ik ze de volgende ochtend verteld wat er gebeurd was. Er waren

nog genoeg sets in voorraad. Mijn waardering voor de bridgepers, ook internationaal, is niet groter geworden. Vaker dan gebruikelijk zijn er in Maastricht persconferenties gehouden, maar de pers maakt daar nauwelijks gebruik van. Veel verder dan de vraag wanneer bridge een Olympische sport wordt, komen de heren niet. En die vraag werd dus hier voor de negende en tiende keer gesteld. Het meest illustratief is dat net als in Bermuda bij het WK de heren journalisten het verzonnen hadden om tijdens de finales van de vrouwen en open teams, voor de vrouwen was het de allerlaatste zitting, zelf een bridgegetoernooitje te gaan zitten spelen. In plaats van de wedstrijden te volgen die beide op vugraph waren, legden twintig journalisten gezellig zelf een kaartje. In Bermuda gebeurde dat dus tijdens de bloedstollende laatste zitting waarin de Nederlandse vrouwen met een halve imp voorsprong wereldkampioen werden. Te zot voor woorden. Voor alle eerlijkheid - die ze niet verdienen - moet gezegd dat Van Cleeff en Rebattu daar in beide gevallen niet bij waren.

Results

We komen toe aan het meest kwetsbare deel binnen de organisatie. Om de vugraph zo interessant mogelijk te maken worden ook een behoorlijk aantal andere wedstrijden gevolgd, zestien stuks in Maastricht (in Bermuda waren het er twintig). Dat lukt alleen maar als je het resultaat van elk spel in die wedstrijden op een scherm kunt laten zien en dat betekent dat aan de tafels die gevolgd worden die resultaten spel voor spel op slips geschreven worden en dan slip voor slip worden opgepikt en naar de computers gebracht om ze in te voeren (de data, niet de slips). Dat is met één vugraph al een heidens karwei - de caddies lopen zich rot en vergeten altijd wel een paar slips, of de opgeschreven resultaten lijken nergens op, of op de slip staat het verkeerde tafelnummer, of het papiertje raakt ergens zoek - en met twee vugraphs nauwelijks goed uit te voeren. Dan weet je niet meer of een resultaat bij de andere computer al is ingevoerd, de mensen achter de computer doen ook wat slordig en leggen een slipje op de verkeerde stapel, alles kan fout gaan. En als een caddie het dan door heeft gekregen, werd hij of zij weer afgelost door de volgende vrijwilliger. Gijs Westra had daar de leiding over en is er zo nu en dan wanhopig van geworden. Overi-

gens niets dan lof voor zijn inzet en die van zijn caddies uit het Zuid-Limburgse. (Alles bij elkaar zijn er zo'n 250 vrijwilligers in de Olympiade aan het werk geweest, de meeste uit de regio, sommigen van veraf, tot uit Groningen toe. Van die pool van 250 werden er de eerste week dagelijks zo'n 50 tot 60 ingezet. En dat aan zeer verschillende klussen. Dat vroeg dus om een zorgvuldige roostering en planning. Ook daarover niets dan lof.) Al weer enige tijd geleden kreeg ik het idee om dit results-werk elektronisch te gaan doen, gebruik makend van apparaatjes bij elke tafel, waar zowel het bieden als het spelen mee kan worden geregistreerd. Met radiografische signalen komen vervolgens al die data de computer in. Technisch kan dat allemaal al, maar in de praktijk zijn we zover nog niet. Bovendien moet iemand het willen maken, en er is geen geld mee te verdienen, want hoeveel hebben we er ooit van nodig? Toch gaat het misschien op korte termijn gebeuren. En dan zit er meer aan vast! Want op deze manier zijn de wedstrijden direct op internet te volgen, overal ter wereld. China kan zijn eigen team bekijken, vrijwel in real time. Maar we moeten de security (zie boven) nog wel even oplossen. Ook andere papieren rompslomp is dan achter de rug. Nu werden alle spellen aan tafel gevolgd door bied- en spelverloop op te schrijven. Er kunnen vier spel op een vel van A4-formaat. Dus een zitting van twintig spel kost vijf vel, die verzameld worden en vervolgens een aantal keren gekopieerd, zodat de beide teams en de pers over alle gegevens kunnen beschikken. Dat hoeft dan dus ook niet meer, alles zit in de computer en daarmee op het netwerk. Het kopiëren van deze gegevens droeg aardig bij aan het verbruik van in totaal zo'n miljoen A4 velletjes in Maastricht. Maar de grootste bijdrage daarvoor kwam van de productie van het daily bulletin, waarvan er in de eerste week dagelijks een kleine 3000 gedrukt werden, ten minste twintig kantjes vol. Daarvoor had Xerox twee treinen van acht meter aan apparatuur in het MECC neergezet, die werden aangestuurd door de computers waarop het blad in elkaar werd gezet. Niet meer dat ouwe stencilmachientje, maar machines waar een paar man een versnelde dagcursus voor hebben gevolgd. Zo hadden we nog een paar kopieerapparaten die rechtstreeks als een printer door computers werden aangestuurd. Prachtig spul dat zonder enige noemenswaardige storing heeft ge-

werkt (althans als ik wakker was, maar gedurende de nachten als het daily bulletin werd gemaakt ging ie toch wel eens plat).

Results moet natuurlijk ook voor de uitslagen en de standen zorgen. Dat moest heel zorgvuldig want net als vier jaar geleden in Rhodos, merkten we al snel dat erg veel van de door de teams vastgestelde uitslagen fout waren. Meestal kwamen we er zelf wel uit. Om de uitslagen spel voor spel ook op Internet beschikbaar te krijgen werden ze één voor één ingevoerd. Dat leverde tegelijkertijd de mogelijkheid op om de butlerresultaten van alle paren uit te rekenen. Die gegevens vonden gretig aftrek bij alle captains. We hebben ze niet allemaal openbaar gemaakt, alleen die van de beter presterende paren. Een nieuwtje was dat de line-up desk beschikte over een computer om direct de opstellingen van de paren in elke wedstrijd in te voeren. Dat was dan ook in het netwerk voor iedereen beschikbaar en uiteraard nodig voor de butler.

In deze beschrijving ligt de nadruk nogal op de echte Olympiade, maar ik zei al eerder dat er nog een 'jong' en een 'oud' toernooi gespeeld werd. Ook die zijn perfect verlopen, met grote technische inbreng vanuit Nederland. Directe computerverwerking van de resultaten en een butlerstand. Arie van der Zwan had daarvoor de software geschreven en zorgde zelf voor de senioren. In de tweede week verzorgde hij de Swiss met een eigen programma. Uitslagen, standen en de indeling van de nieuwe rondes van die Swiss weer op het netwerk.

Dat netwerk is al vaak genoemd. Zo vaak dat het goed is daar nog een indruk van te geven. Als ik het goed onthouden heb, zaten er meer dan 50 computers in dat netwerk en een paar printers natuurlijk. Alles voortreffelijk verzorgd door Nobel & Van Dijk, dat een topprestatie leverde. De journalisten, die altijd wat te klagen moeten hebben, wezen er naderhand op dat met één printer voor vele computers nogal wat papier verspild werd, omdat elk bericht op een apart velletje aangaf van welke computer het afkomstig was. Over de verspilling met een printer per computer hebben ze het niet gehad, niet aan gedacht waarschijnlijk.

Het is gebruikelijk om ieder nieuw evenement in de reeks van WBF-kampioenschappen het beste ooit te noemen, zoals ook Samaranch voor Olympiades steeds doet. Misschien is dit het laatste in deze opzet, dan blijven wij aan de top. Maar ik durf de stelling aan dat hoe we ook verder gaan, de NBB in Maastricht een kampioenschap heeft neergezet dat in kwaliteit moeilijk te kloppen zal zijn. Vanwege de inzet en de deskundigheid van velen, door de financiële ruimte en de mogelijkheden die de NBB en vooral de sponsors hebben gerealiseerd, vanwege MECC, het congrescentrum, dat precies de goede maat en sfeer had voor dit kampioenschap, vanwege Maastricht met ook een prima sfeer en met prima restaurantjes, en vanwege nog talloze andere zaken. Ik hou er niets dan zoete herinneringen aan over.

Protesten tijdens de Olympiade

door Rob Bosman

Ook tijdens grote internationale evenementen worden door de wedstrijdleiders regelmatig beslissingen genomen waar de spelers het niet mee eens zijn. Dat levert de nodige protesten op (hoewel het er zeker niet zo veel meer zijn als een aantal jaren geleden). Goed gebruik is de laatste jaren om de belangrijkste protesten in de Daily Bulletins te publiceren (overigens zonder commentaar). Voor de lezers van de Weko-wijzer en ten behoeve van een bijeenkomst van bondsarbiters hebben we uit de gepubliceerde protesten een selectie gemaakt. Naast de be-

schrijving van het protest en de uitspraak van het protestcomité treft u bij de meeste protesten ook de mening aan van de bondsarbiters c.q. de Weko. Dit alles ter leringe en de vermaeck.

Frankrijk - Israël
Open Teams Round Robin

Spel 16 ♠ VB6
W / OW ♥ AHV732
♦ A983
♣ –

♠ 7543				♠ H82
♥ 85		N		♥ B964
♦ –	W		O	♦ H1075
♣ A876543		Z		♣ B9
				♠ A109
				♥ 10
				♦ VB642
				♣ HV102

De bieding:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♥	pas	2♦
pas	3♠ ¹	pas	3SA
pas	4♥	pas	4♠
pas	5♣ ²	pas	6♦
allen passen			

- ¹ N legt uit aan O: Waarden, support in ruiten, kort in klaveren (fragment bid)
Z legt uit aan W: Ben ik niet zeker van, zou een cue kunnen zijn
- ² N legt uit aan O: renonce
Z legt uit aan W: cuebid

De feiten:

West kwam uit met ♣A, verwachtend dat dummy kort zou zijn in zowel klaveren als schoppen, maar niet rekenend op een renonce in klaveren (eerder in schoppen). Na deze start wordt het contract probleemloos gemaakt. West stelde zeker niet met klaveren maar met schoppen of eventueel harten te zijn gestart als hij dezelfde informatie zou hebben ontvangen als Oost (3♠ beloofde al korte klaveren en 5♣ gaf nu zeker een eerste controle, dus een renonce aan). Na een dergelijke start heeft de leider een aantal verliezende opties, al kan hij het contract nog wel winnen. Geruime tijd later keerde west terug naar de WL met de mededeling dat hij bij nader inzien met een kleine klaveren zou zijn gestart, in welk geval de leider feitelijk alleen maar verliezende opties heeft (alleen het afgooien van een kleine harten is nu nog winnend, maar wie rekent na een dergelijke start op ♣A bij west?).

De beslissing:

Resultaat gehandhaafd, deels omdat de start ook met de informatie die West kreeg allerm minst opgelegd is, deels omdat na een start met schoppen het contract nog steeds gemaakt zal worden mits de leider de ruiten goed doet (zoals hij dat in de praktijk ook deed).

De score:

11 Imps voor het team van NZ (andere tafel speelde 5♦ precies gemaakt).

Het protestcomité:

Stelde vast dat Zuid verkeerde informatie had gegeven (door Zuid ook ruitelijk toegegeven), was van mening dat een andere start het Zuid moeilijker zou hebben gemaakt het contract te maken, en woog ten slotte de diverse mogelijkheden door de score op het spel te wijzigen in +7 imps.

Naschrift:

In de bespreking met de bondsarbiters had men enige moeite met de arbitrale score; die wekt sterk de indruk dat men het resultaat heeft laten staan met een strafje. Dit moet u echter toch echt als een gewogen score volgens art. 12C3 zien (en de wijze waarop uiteindelijk deze score tot stand komt hoeft niet altijd bekend gemaakt worden). Overwogen kan nog worden om NZ straf te geven (1 WP) vanwege het feit dat zuid de betekenis van de eerste herbieding van de openaar niet juist weet uit te leggen. Daarbij werd wel nog opgemerkt dat onderscheid gemaakt moet worden tussen een speler die verkeerde uitleg geeft en een speler (zoals hier) die een afspraak niet meer kent en van die onzekerheid blijkt geeft.

Een andere optie in dit soort gevallen (als met schermen gespeeld wordt) is dat zuid, voordat west uitkomt, aan **noord** vraagt wat de betekenis van 3♠ was. West heeft dan zeker dezelfde informatie als oost en kan dan aan tafel laten zien dat hij met die informatie het contract down kan spelen. In Amerika is dit al praktijk.

Belgie - Engeland
Open Teams Round of 16

Spel 30

O/-

♠ 4
♥ 742
♦ HVB8
♣ A9763

♠ 3
♥ HV1098
♦ A54
♣ HB54

♠ AH10762
♥ B63
♦ 109
♣ 82

♠ VB985
♥ A5
♦ 7632
♣ V10

N
W O
Z

De bieding:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	2♠ ¹	pas
2SA	3♥	pas	4♥

allen passen

¹ zwak, 5♠ en 4+ in ♣ of ♦ (Muiderberg)

De feiten:

Uitkomst ♣V. OW maken drie slagen (♣A, ♦B en ♥A). Noord claimde in de volgende situatie:

Spel 30

O/-

♠ 4
♥ -
♦ HV8
♣ 9763

♠ 3
♥ V9
♦ A5
♣ HB5

♠ AH10762
♥ -
♦ 9
♣ 2

♠ VB9
♥ -
♦ 762
♣ 10

N
W O
Z

Noord zei dat hij het contract zou maken via een dubbele dwang tegen west, mits de informatie die hij had gekregen omtrent de hand van Oost correct was. OW verzochten de leider gewoon door te spelen. Noord voldeed daaraan, speelde tweemaal harten en tweemaal klaveren, waardoor West een ruiten moest afgooien, speelde vervolgens ♠A en H (waarop West zijn dekking in één van de lage kleuren moest opgeven) en gooide vervolgens zelf de verkeerde 5 weg op ♠H, waardoor de leider de laatste slag verloor en het contract één down ging. Naar Noords

zeggen was hij geïrriteerd doordat zijn in zijn visie triviale claim werd bestreden door OW en was dat de reden dat hij zich uiteindelijk in slag 11 vergiste.

De beslissing:

Art 68D zegt dat na een claim niet meer gespeeld wordt. De claim wordt als juist beoordeeld en het resultaat wordt vastgesteld op 4♥ contract.

Het protestcomité:

Stelt vast dat de spelregels verbieden dat na een claim wordt verder gespeeld. Was van mening dat Noord - zou hem dat zijn gevraagd - uitstekend uitgelegd zou hebben hoe hij zijn contract zou gaan maken (nl door zijn hoge harten en klaveren te spelen, waardoor Oost zijn ruiten moet afgooien om drie schoppen vast te kunnen houden), waarna West in dwang word gebracht door ♠A en H, waarbij Noord de 5 wegdoet in de kleur die west kennelijk vasthoudt). Vond in meerderheid dat de tekst van de spelregels elke gebeurtenis na de claim irrelevant maakt en bekrachtigt de beslissing van de arbiter. Eén lid van het Protestcomité was het met dit laatste niet geheel eens en stelde dat de spelregels ook zeggen dat in geval van een claim elk twijfelachtig punt in het voordeel van de tegenstanders moet worden uitgelegd - dat Noord zich uiteindelijk vergiste toont dat er ruimte is voor twijfel of Noord erin zou slagen de goede 5 te bewaren.

Naschrift:

Ook bij de bondsarbiters was men verdeeld over de vraag of NZ nu het contract mochten maken. De Spelregels zeggen ook dat twijfelpunten in het nadeel van de claimer uitgelegd moeten worden en nu noord het in de praktijk fout deed was er misschien wel aanleiding om aan te nemen dat hij de dwang niet helemaal goed had gezien. Er werd ook nog opgemerkt dat er ook een andere dubbele dwang had kunnen zijn als oost lengte klaveren gehad zou hebben (niet erg waarschijnlijk, maar toch); daarvoor is een andere volgorde van spelen noodzakelijk. Noord heeft die mogelijkheid zelfs nooit genoemd. Kooijman gaf aan dat het zijns inziens niet zo kan zijn dat je claimt om te voorkomen dat je in het eindspel de verkeerde kaart weggooit. Wellicht moeten de regels over claimen aangescherpt worden, bv in de trant van: je mag

pas claimen als de beslissende kaarten gespeeld zijn. Dit zal zeker nog een keer ter sprake komen in het Laws Committee. Overigens staat in de huidige instructies aan protestcomités dat de beslissing van de wedstrijdleider alleen vernietigd moet worden als men van mening is dat die onjuist was. In dit geval valt voor beide beslissingen wel iets te zeggen en mogelijk had het protestcomité de beslissing andersom ook laten staan.

Hong Kong - Oostenrijk
Open Teams Round Robin

Spel 10

O / Allen

♠ AHV4

♥ HV109

♦ V62

♣ AB

♠ 7532

♥ B7

♦ A108

♣ V965

W N
Z O

♠ 986

♥ 6532

♦ 4

♣ H7432

♠ B10

♥ A84

♦ HB9753

♣ 108

De bieding:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
pas	2SA	pas	3♠ ¹
pas	3SA ²	pas	4SA ³
pas	5SA ³	allen passen	

- ¹ N legt uit aan O: 'lage kleuren'
Z alerteert wel, maar W vraagt niets
- ² N legt uit aan O: 'niet geïnteresseerd in de lage kleuren'
- ³ kwantitatief

De feiten:

Oost start met een kleine harten waarna twaalf slagen worden gemaakt. Na het opengaan van de dummy roept Oost de arbiter, omdat de hand niet overeenstemt met wat hem is verteld en hij vermoedelijk anders zou zijn gestart als hem de hand van zuid meer in overeenstemming met de werkelijkheid zou zijn omschreven. De systeemkaart van NZ zegt over de betekenis van het 3♠-bod: 'Minor interest'. NZ produceren ter plekke hun systeem-details. Daarin wordt de betekenis van dit 3♠-bod aangeduid als 'Minor Suit Stayman'.

De beslissing:

Gelet op het feit dat de uitleg aan tafel, de systeemkaart en de systeem-details van elkaar verschillen en zekere ruimte laten voor verschillende interpretaties wordt vastgesteld dat er onjuiste, resp. incomplete informatie is gegeven op grond waarvan het resultaat wordt gecorrigeerd naar 5SA -2.

Het protestcomité:

Informeert uitvoerig naar wat nu de afspraken zijn en krijgt te horen dat het paar inderdaad 'Minor Suit Stayman' speelt, maar aan 3♠ een slem-inviterend karakter heeft toegekend wat het noodzakelijk maakt dat de bieder van 3♠ altijd **beide** lage kleuren moet hebben. Vanwege deze specifieke afspraak vermeldt de systeemkaart **niet** de term Minor Suit Stayman, maar alleen 'Minor Interest'. Krijgt te horen dat Zuid zich vergiste toen hij 3♠ bood en dat Zuid na het afwijzende antwoord van 3SA zijn ruiten niet meer durfde te noemen, waardoor NZ uiteindelijk verdwaald zijn in het verkeerde contract van 5SA (6♦ is dicht). Acht ten slotte NZ beperkt schuldig aan het verstrekken van onvolledige informatie en stelt het resultaat vast op 80% van 5SA C en 20% van 5SA -2.

Naschrift:

Uit de aanvullende informatie kwam naar voren dat systematisch zuid deze hand niet kon hebben. Dan vinden de bondsarbiters in meerderheid dat het tafelresultaat gehandhaafd moet blijven. De gewogen score wordt niet begrepen. Of de uitleg was onjuist en dan krijgen OW te weinig of de uitleg was correct en dan is er geen reden om te wegen.

Kroatië - Taiwan
Dames Round Robin

Spel 7

Z / Allen

♠ 102

♥ 63

♦ 109

♣ 10987642

♠ AHVB543

♥ 1054

♦ A4

♣ 5

W N
Z O

♠ -

♥ AH97

♦ VB873

♣ AHVB

♠ 9876

♥ VB82

♦ H652

♣ 3

niet gemaakt wordt beslist een goede redding. Draait de beslissing van de arbiter terug en herstelt het tafelresultaat.

Naschrift:

Deze is niet meer besproken met de bondsarbiters. Maar wel geldt in de regel dat denkpauzes bij het spelen met schermen alleen vastgesteld mogen worden door de spelers aan de andere kant van het scherm. Bij het spelen met schermen worden spelers ook aangemoedigd om het tempo waarmee de tray weer teruggeschoven wordt te variëren. Naast denkpauzes levert ook vragen om uitleg soms vertraging op en dat is aan de andere kant lang niet altijd van elkaar te onderscheiden. Nu maakte oost in feite de denkpauze van noord openbaar. Los daarvan was het protestcomité van oordeel dat zuid altijd nog zou bieden en dus bleef het tafelresultaat gehandhaafd.

Nederland - Griekenland
Open Teams Round Robin

Spel 14

O/-

♠ H10832 ♥ 43 ♦ 9852 ♣ A7	♠ A6 ♥ 10 ♦ HV107 ♣ HV8654	N W O Z	♠ B7 ♥ AV862 ♦ B643 ♣ 102
	♠ V954 ♥ HB975 ♦ A ♣ B93		

De bieding:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	2♥ ¹	pas
pas	3♣	pas	3♥
pas	4♦	pas	5♣
allen passen			

¹ O alerteert dit niet aan N:
W alerteert en legt uit aan Z: Muiderberg (5♥ met 4⁺ in klaveren of ruiten, zwak)

De feiten:

Na afloop van het spel (NZ hebben tien slagen gemaakt) roepen NZ de arbiter. Noord zegt dat Oost zijn 2♥-bod niet heeft gealerteerd. Oost stelde zich niet te kunnen herinneren of hij wel of niet had gealerteerd.

NZ kregen nu een misverstand over de betekenis van 3♥: Noord meende dat dit bod om een stop vroeg, terwijl Zuid bedoelde een stop aan te geven omdat de 2♥-opening twee kle uren had aangeduid.

De beslissing:

Arbitrale score van 3SA C door NZ (NZ +400)

Het protestcomité:

Had geen probleem met de beslissing van de arbiter voor wat betreft OW, maar was van mening dat Noord onvoldoende had gedaan om zichzelf te beschermen. Nu NZ blijkbaar een systeem spelen waarbij de betekenis van hun biedingen afhankelijk is van de betekenis van de biedingen van hun tegenstanders, had Noord ook zonder alert ofwel de systeemkaart moeten raadplegen dan wel moeten informeren naar de precieze betekenis van het 2♥-bod, omdat van openingen op tweenniveau nu eenmaal bekend is dat er een enorme variëteit in bestaat. Nu Noord dat heeft nagelaten is het gevolg in belangrijke mate aan hemzelf te wijten. Voor OW wordt de arbitrale score gehandhaafd (+1 IMP, aan de andere tafel werd 3NT +1 gespeeld). Voor NZ wordt de score gewijzigd van -1 IMP in -4 IMP.

Naschrift:

Het Protestcomité doet hier een belangrijke uitspraak: een tegenspeler moet er rekening mee houden dat een speler vergeet te alerteren bij biedingen die heel vaak specifieke, alerteerbare, betekenis hebben of kunnen hebben - zoals vooral bij openingen op tweenniveau het geval is. In het bijzonder geldt dit wanneer de tegenspeler zelf een afsprakenstelsel hanteert dat betekenis van biedingen afhankelijk maakt van de betekenis van een bieding van de tegenstander. Indien er topspelers aan tafel zitten, is dit een goede benadering. Maar voor spelers op lagere niveaus moet de alerteerregeling gewoon de bescherming blijven bieden die ermee wordt beoogd en moet blijven gelden dat men mag uitgaan van een natuurlijke betekenis indien een bieding niet wordt gealerteerd. Het probleem kan zich dan overigens wel voordoen, omdat bij een vergeten alert de ene tegenspeler toevallig wel goed op de systeemkaart heeft gekeken en de andere niet.... en dan kan een misverstand als in deze situatie zich op vergelijkbare wijze ontwikkelen.

Room Supervisor Olympiade

door Gijsbert en Gea Westra

In maart 1999 zijn wij gevraagd om bij de Olympiade 2000 in Maastricht op te treden als Room Supervisors. Zonder er echt over na te denken en ons af te vragen wat dit zou inhouden zeiden we enthousiast **JA**.

Ongeveer een maand voor aanvang kregen we een taakomschrijving en een draaiboek. Vervolgens hadden we de voorbespreking met de organisatie.

De eerste week ligt de nadruk op de open teams en de dames teams terwijl de tweede week de transnational mixed teams de meeste aandacht vragen.

In de 'room' (Expo Foyer) spelen de open teams en de dames (totaal 112 tafels), zowel de 'open' kamer als de 'gesloten' kamer. De eerste week is een Round Robin met twintig boards per zitting. Als je bedenkt dat een 'tafel' bestaat uit een tafel met scherm, vier stoelen, twee krukjes voor spellen, twee stoelen voor toeschouwers en een recorderstoel, dan begrijp je dat dit wel een heel grote 'room' is.

Wij zijn er verantwoordelijk voor dat voor aanvang van een zitting de speelzaal in orde is:

- lege tafels voorzien van tray, complete bidding boxes en meubilair;
- notepads (twee per tafel), kleine blocnotes om schriftelijk vragen te stellen en te beantwoorden;
- Voldoende blanco formulieren (Appeal forms, Adjusted score & Penalty forms) tbv de arbiters.

En we zijn verantwoordelijk voor een goed verloop van de zitting:

- Ophalen van enveloppen bij Main Office. De enveloppen (voorzien van tafelnnummer) bevatten personal score cards, curtain cards, score-formulieren, uitslagformulier en evt. scoreslips voor de vugraph (zie verderop). De inhoud dient voor aanvang van de zitting op de tafels te worden gelegd. De lege enveloppen worden weer op nummer gesorteerd teruggebracht naar Main Office.
- Ophalen en uitdelen van de spellen. De spellen komen uit de Duplicating Room en staan op twee grote karren in kratten. In totaal ca. 1300 spellen. Alle spellen zijn voorzien van een tafelnnummer en dienen

kort voor de aanvang van de zitting te worden uitgedeeld.

- Vugraphs voorzien van informatie (zie verderop).

Hiervoor hebben we assistentie van negen 'board-movers', één portier, twee toiletbegeleiders en runners voor de vugraphs. De portier zorgt ervoor dat na aanvang van de zitting niemand meer de zaal binnenkomt, behalve personen die een badge hebben (dit ivm informatie verkregen van de vugraphs). Een toiletbegeleider zorgt ervoor dat een speler naar het toilet kan (buiten de zaal) zonder in contact te komen met andere personen. De board-movers verzorgen het uitdelen van enveloppen en de spellen bij aanvang van de zitting per tafel en het wisselen van de spellen gedurende de zitting.

Ca. 30 minuten voor aanvang van de zitting komen de vrijwilligers de zaal binnen. Vervolgens volgt het geven van een korte instructie (hoe staan de tafels, wie doet welke groep, etc.) en het verdelen van de taken.

Daarna volgt het ophalen van de spellen uit de Duplication Room. Ondertussen wordt de inhoud van de enveloppen op de tafels gelegd. Enige minuten voor aanvang van de zitting volgt het uitdelen van de spellen.

Daarna enige tijd rust, tot het wisselen van de spellen begint. Daarna weer enige rust tot de eerste spelers klaar zijn. Dan begint het opruimen van de tafels. Wat komt hierbij kijken:

- Allereerst alle spellen verzamelen (soms liggen ze netjes opgestapeld, echter meestal verspreid op en onder de tafel). Zolang het rustig is kunnen de board-movers ze nog op volgorde leggen, echter tegen het einde van de zitting is hiervoor geen tijd meer en gaan ze in een willekeurig volgorde de kratten in (wel per tafel verzameld). De kratten gaan terug op de karren en worden afgevoerd naar de Duplicating Room. Voor de Duplicating Room leverde dit het probleem op dat ze de spellen weer op volgorde moesten zien te krijgen. Ook hiervoor waren weer vrijwilligers nodig.
- Verzamelen van de score-formulieren van de recorders, deze moeten verzameld worden per tafel en na afloop van de zit-

ting naar het Main Office voor kopiëren en verspreiden.

- Dan zijn er systeemkaarten die achterblijven. In den beginne verzamelden we ze allemaal, maar dat leverde alleen maar stapels papier op waar vrijwel niemand meer naar omkeek. Dus na een aantal zittingen besloten om de systeemkaarten weg te gooien tenzij het geplastificeerde exemplaren of dikke pakketten betrof.
- Het opsporen van de tray. Soms nog op de tafel aanwezig, maar veelal ergens onder de tafel aanwezig.
- Dan blijft het afval over: de aantekeningen op de notepads (alle beschreven blaadjes afscheuren), curtain-cards, papiertjes, bekertjes en nog veel meer (kleding, brillen, pennen, pillen, zalfjes, strips nicotine-kauwgom en je kunt het zo gek niet bedenken). De bekertjes vormen een verhaal apart. In de 'room' stonden namelijk watertanks waar de spelers gekoeld water konden halen. Na afloop staan al die bekertjes op en onder de tafels. Het lastigste is bekers die nog (half) gevuld zijn (vooral als je er niet op bedacht bent). Na een aantal zittingen was de oplossing gevonden: niet meer voorzichtig in vuilniszakken stoppen, maar het water gewoon op de vloer gooien.

Als je bedenkt dat er drie zittingen per dag zijn met tussen zitting 2 en 3 een half uur en nog steeds die grote 'room', dan dient dit proces goed georganiseerd te worden om tijdverlies en onnodig lopen zoveel mogelijk te voorkomen. We hadden dan ook al snel een goed systeem bedacht:

- Het spreiden van de kratten over de zaal zodat de spellen van de lege tafels daar opgeborgen konden worden. De kratten terug naar de karren en controleren of ze compleet zijn.
- De tray in het midden van de tafel en hierop de score-formulieren van de recorders verzamelen. Aan het eind kun je dan deze formulieren van alle tafels verzamelen.
- Het meenemen van vuilniszakken waarin al het afval gedeponneerd kan worden.
- Aan het eind de hele zaal doorlopen met een tas met notepads om de tafels weer aan te vullen en een laatste controle op het in orde zijn.

Het meubilair was weer een hoofdstuk apart. In de gesloten kamer waren weinig problemen, want daar bleef alles redelijk bij de tafels staan. Edoch in de open kamer kwamen toeschouwers en bepaalde tafels (Nederland, USA, etc.) waren zeer populair. Dit leidde ertoe dat de stoelen en krukjes door de hele 'room' werden verslept. Vooral van tafels die niet bezet waren omdat deze teams voor de vugraph speelden. In den beginne ga je nog trachten dit allemaal terug te zetten. Maar dit is een hopeloze zaak. Maar als je kijkt waar de populaire landen de volgende zitting spelen kun je je beperken tot het minimaal terug zetten naar de optimale indeling. Ook het inzetten van reserve stoelen helpt hierbij. Het is heel handig als er reserve stoelen aanwezig zijn in de zaal en het liefst van die lichte plastic stoeltjes die je makkelijk kunt verplaatsen (aan zware stoelen til je je een breuk en je moet nog twee weken). Bij zeer populaire tafels is het nodig om de schermen uit te bouwen.

Dan heb je nog de dingen die ook gebeuren zoals:

- Een vreemd geluid in het dak (het lijken wel ratten). Het bleken uiteindelijk twee jonge duiven te zijn, die door de Duty Manager van het MECC zijn gevangen en levend afgevoerd.
- Het niet meer functioneren van het magnetische klepje van het scherm. Dus naar het magazijn getogen en een goed scherm opgezocht en getransporteerd naar de speelzaal.
- Trays waarvan de houtjes afbraken. Dit leverde volledige zoekacties in het magazijn op naar een nieuw traytje. Er waren drie verschillende soorten. Gelijk maar een aantal meegenomen als reserve.
- Chemla die zijn bril kwijt is en dus maar een willekeurig gevonden exemplaar meeneemt. Komt vervolgens toch weer goed. Maar de volgende keer als Chemla zijn bril vergeet er gelijk achteraan gehold om dit soort problemen te voorkomen.
- De catering die besluit om niet meer langs te komen met koffie, thee en fris omdat er te weinig omzet is.
- De stoelen van de recorders zijn alleen geschikt voor rechtshandigen. Een oplossing is om op een stoel ernaast te gaan zitten of om een dienblad ergens te versieren.

Vugraph

Tijdens de Olympiade waren er twee vugraphs waar twee verschillende wedstrijden van deskundig commentaar werden voorzien. De ene vugraph, in Auditorium I, werd door Nederlanders gerund, terwijl de internationale vugraph, met goed Engels commentaar, door een Franse ploeg werd gerund.

De twee wedstrijden die op de vugraph kwamen werden, zowel open als gesloten, niet in de speelzaal maar elders in het MECC gespeeld. De keuze van de vugraph wedstrijden werd, in principe (let op tussenzin), 's avonds laat of 's ochtends vroeg voor aanvang van de wedstrijden aan de hand van de stand gemaakt.

Als vergelijkingsmateriaal voor de vugraph wedstrijden werden voor iedere vugraph wedstrijd een zevental zogenaamde zijwedstrijden uitgekozen, dus veertien in totaal. Beide tafels van de zijwedstrijden werden voorzien van een complete set met spellen en speelden deze in de natuurlijke volgorde. De scores, inclusief leider en uitkomst, werden per spel door de recorder op speciale scoreslips bijgehouden.

Voor elke vugraph wedstrijd was er een runner die de veertien scores van de betreffende zeven zijwedstrijden ophaalde, deze hield ook bij welke scoreslips in ontvangst waren genomen, althans deed daar een ernstige poging toe. De door de twee runners in de speelzaal opgehaalde scoreslips werden door twee andere runners over de vugraphs verdeeld. Dit klinkt eenvoudig maar toen dit in het begin slechts door een persoon gedaan werd viel het een beetje tegen.

Dit kwam omdat het invoeren van de scores voor de Nederlandstalige vugraph (en ook internet) in de results room gebeurde en de onderlinge scores van de twee vugraph wedstrijden ook uitgewisseld moesten worden. Bovendien moesten de briefjes van de zijwedstrijden van de internationale vugraph na verwerking ook nog eens naar de results room en vice versa. Dit vergde veel loopwerk, waarbij per rondje ook nog wat trappen genomen moesten worden.

Vanaf de 1/8 finale knock-out wedstrijden werden de scoreslips, in de speelzaal, eerst door twee en later door een persoon overgeschreven om zo het heen en weer geloop te beperken en de beide vugraphs sneller van de resultaten te voorzien. Een kleine stille kopieermachine was misschien handig geweest.

Je hoeft niet een echte IT wizzkid te zijn om in te zien dat de verwerking van de uitslagen voor de vugraphs met wat extra kabel veel sneller en eenvoudiger had gekund. De Franse ploeg, die de internationale vugraph ronde wenste echter alleen maar stand alone te werken en niet opgenomen te worden in een of ander netwerk.

Vanaf de ¼ finale knock-out waren de running scores van al de wedstrijden op monitors in het MECC te volgen, dit is natuurlijk een zeer goede service aan het publiek. Het bleek echter dat een bepaalde monitor ook zichtbaar was voor spelers als deze, onder begeleiding, naar het toilet gingen. Maar met het herhaald uitzetten van de betreffende monitor maak je je bij de mensen die het netwerk in de lucht houden niet erg populair. Een kort gesprekje de volgende ochtend doet wonderen.

Aanbevelingen voor toekomstige Room Supervisors:

- Zorg voor voldoende lichte, plastic reserve stoelen
- Zorg voor tafels voor reserve materiaal in de zaal
- Maak goede afspraken met de catering
- Zorg ervoor dat de medewerkers volledig zijn geïnstrueerd en op tijd in de zaal aanwezig zijn
- Zorg voor extra verrijdbare schermen voor de populaire tafels
- Denk goed na hoe het gaat met de vugraph(s)
- Zorg voor een goede lichamelijke conditie

We hebben in Maastricht met zijn allen een mooi stukje werk geleverd. Met dank aan alle vrijwilligers die uitstekend werk hebben verricht.

Het dupliceren tijdens de Olympiade

door Frans Lejeune

In deze Weko-wijzer, die voor een groot deel gewijd is aan de Olympiade in Maastricht, ook een korte impressie van mijn ervaringen aldaar.

Ik was al in een zeer vroeg stadium benaderd om tijdens de Olympiade het dupliceren in goede banen te leiden, inclusief alle daarbij behorende werkzaamheden zoals het aanmaken van de spellen, het printen van de spelverdelingen en ervoor zorgen dat iedereen die daar belang bij heeft (vugraph, Internet, uitslagenvoorziening e.d.) tijdig de bestandjes krijgt met de spellen.

Een paar maanden voor de Olympiade ben ik alsnog benoemd in het organisatiecomité en daardoor meer rechtstreeks betrokken geraakt bij de gehele organisatie, maar ik wil me in dit verslag toch voornamelijk beperken tot het dupliceren.

Voor het dupliceren waren in totaal zeven personen aangetrokken. Twee Françaises, één Italiaanse en een Nederlander namens de WBF en twee Nederlanders plus mezelf namens de NBB. Er waren totaal ook zeven dupliceermachines beschikbaar. Met deze ploeg hebben we de eerste week gewerkt; de tweede week deden we het met twee personen minder (kon toen ook prima).

Bij het dupliceren voor dit soort grote evenementen gaat het bij alles om grote aantallen. Er waren 12.000 stokken kaarten met barcode geleverd. Voordat we met het dupliceren konden beginnen, moesten al die kaarten uitgepakt worden. We kregen alles aangeleverd in grote kartonnen dozen waarin de stokken zaten, netjes in een cellofaantje met de jokers er bij. De eerste dag hebben we samen met een handvol vrijwilligers niets anders gedaan dan de kaarten uitpakken, de jokers er uithalen, per twee stokken een elastiekje er omheen en in een doos voor later gebruik. Intussen werden ook de dozen met boards uitgepakt en setjes gemaakt. Vervolgens werden alle boards gemerkt: iedere wedstrijd zou zijn eigen set krijgen en om zeker te weten dat de goede spellen binnen één wedstrijd zouden blijven werd ieder board voorzien van een tafelaanduiding (de tafels 1 en 101 speelden samen, 2 en 102 enz.). Dat merken nam ook nog veel tijd in

beslag. De tweede dag gingen de vrijwilligers nog door met uitpakken van de kaarten, maar moest ook al met dupliceren begonnen worden.

We hebben niet alle kaarten ook daadwerkelijk gebruikt, maar dat hing er vooral mee samen dat er 'slechts' 11.000 boards geleverd waren. Voor een deel konden we die in de eerste week ook niet eens gebruiken: er werden bij de open- en de vrouwenteams rondes gespeeld van twintig spellen en bij de senioren en studenten rondes van twaalf spellen (waarbij voor twee wedstrijden dan een setje van 24 spellen gebruikten). Dat betekende dat de boards met de hogere nummers niet gebruikt konden worden, ook al omdat omplakken niet erg zinvol was omdat in de tweede week juist setjes tot en met 32 gebruikt zouden gaan worden. Zeker in de eerste week was daardoor de voorraad niet erg ruim, veel meer dan een volledige dag vooruit werken kon niet (we streefden er naar steeds drie zittingen klaar te hebben staan en één zitting in de speelzaal en dat lukte redelijk).

Voor één dag spelen waren ook steeds meer setjes nodig. De eerste dag werd nog volstaan met een setje per wedstrijd en een paar setjes extra voor de vugraph, maar al snel werd besloten om in zestien wedstrijden (acht uit de open serie en acht uit het vrouwentoernooi) voor beide tafels een eigen set te dupliceren. Het idee daarachter was dat van die wedstrijden de scores (en dus ook de stand) per spel bijgehouden konden worden voor in de vugraph en meteen konden de scores dienen als referentiekader voor de wedstrijd die op vugraph vertoond werd. Dit betekende per zitting 72 (56 wedstrijden plus zestien extra) setjes van twintig spellen. Per dag zijn dat dus 4320 borden. De laatste dagen werd het aantal wedstrijden dat een eigen set kreeg nog verder opgevoerd, zodat de laatste dag per zitting 80 setjes gemaakt moesten worden (voor totaal 56 wedstrijden). Per dag liep daarmee het aantal spellen op tot 4800. Verder moest voor de senioren en de universiade ook nog gedupliceerd worden. Dat waren er veel minder: per dag twee keer 23 sets van 24 spellen: 1104 per dag.

Daarnaast waren er regelmatig nog kleine side-events waarvoor spellen gedupliceerd moesten worden: een aantal kroegendrives, wedstrijdjes 's avonds in één van de hotels, feestdrives voor de junioren, een journalistendrive e.d. Totaal zijn er die eerste week zo'n 35.000 boards gedupliceerd.

In de tweede week werd het wat rustiger. Voor de knock-outwedstrijden waren steeds minder spellen nodig (maar wel voor iedere tafel een eigen set), maar te elfder ure werd alsnog besloten in de Transnational Mixed vanaf de derde ronde met gedupliceerde spellen te gaan spelen. In de tweede week werden totaal nog zo'n 10.000 boards gedupliceerd.

Naast het eigenlijke dupliceren waren er natuurlijk nog een paar extra klusjes: na iedere zitting kwamen de boards in kratjes weer terug uit de speelzalen, maar meestal niet meer helemaal op volgorde (en soms was het echt een rommeltje) dat moest weer uitgezocht worden en op volgorde gelegd per set. Ook hiervoor hebben we regelmatig extra vrijwilligers ingezet om het tijdig klaar te krijgen.

Aan het eind moesten ook alle boards weer leeggehaald worden: de lege boards gingen terug naar Frankrijk en Italië en de kaarten werden uit de borden gehaald, per twee stokken samengebonden met een elastiekje en terug naar Jannersten die nog een redelijk deel daarvan heeft weten te verkopen. Het aanmaken en beheren van de verschillende bestanden was ook nog een aanzienlijke klus. Het nieuwe schudprogramma, geschreven door Hans van Staveren en studenten van Koos Vrieze, leverde het stan-

daardformaat (.dup). Dit formaat wordt standaard door de dupliceermachines gebruikt. Tijdens het toernooi bleek dat er maar liefst drie versies bestaan van dit formaat. De verschillen zijn maar klein en voor het dupliceren maakte het niet veel uit, maar voor conversie naar de andere benodigde formaten was het cruciaal dat de juiste gegevens in het dupfile zaten.

Voor de Franse vugraph moest dit dupfile omgezet worden naar twee andere formaten, de Nederlandse vugraph had (uiteraard) weer een ander formaat nodig (en slechts via de tussenstap van conversie naar weer een ander formaat was dit te produceren) en ook voor de Nederlandse Teletekst moest naar weer een ander formaat geconverteerd worden. Ten slotte moest er nog een samenvoegbestand van gemaakt worden om in Word mooie spelverdelingen te kunnen printen (en dit leverde ten slotte dus nog een formaat op: doc). Als we alles optellen (inclusief de verschillende tussenformaten die nodig zijn) komen we op maar liefst elf verschillende formaten. En er is bekend dat er zeker nog een aantal andere formaten in gebruik zijn (het schudprogramma produceert naar keuze een beperkt aantal verschillende formaten, maar alleen formaten die redelijk gangbaar zijn). Dat zou toch handiger moeten kunnen.

Overigens is het schudprogramma BIGDEAL naar aanleiding van de ervaringen tijdens de Olympiade verder uitgebreid: er kan nu gekozen worden welke dupversie je wilt hebben en het samenvoegbestand t.b.v. de spelverdelingen in Word kan ook meteen gegeneerd worden.

Big Deal is beschikbaar

Hans van Staveren

Ongeveer twee jaar geleden, in Weko Wijzer nummer 69, schreef ik een stuk onder de titel "Een aanzet tot het nieuwe schudprogramma", waarin ik uitlegde wat er mis was met de bestaande programma's en hoe ik van plan was al die fouten te vermijden. Het was ook een oproep aan vrijwilligers om me een handje te helpen. Welnu, het heeft even geduurd, maar het is af.

Het programma is gemaakt in een samenwerkingsverband tussen de Universiteit van Maastricht, professor Koos Vrieze, medewerker Jeroen Kuipers en mijzelf. Ik onderhoud de huidige broncode, en laat ik beginnen met het belangrijkste: het programma, inclusief sources en extensieve documentatie, is op te halen van www.xs4all.nl/~sater.

Wat was er ook al weer mis met bestaande programma's? Drie dingen: door gebrek aan willekeurigheid konden ze ten eerste niet alle mogelijke spelverdelingen maken, en hadden ze ten tweede een hoog risico op dubbele series. Ten derde was het mogelijk om na analyse van de software uit de eerste paar spellen uit een serie met behulp van stevig wat rekenarij de rest te genereren, wat in deze tijd van toenemend computervermogen in polshorloges uiteraard een risico vormt.

In mijn vorige artikel schreef ik al hoe ik dit falen dacht te verhelpen, en op wat onbelangrijke details na is het programma ook precies geworden wat ik me er toen van voorgesteld had. Niet onbelangrijk is dat het programma een pakkende naam heeft gekregen, **Big Deal**, wat marketing technisch kan helpen(dank aan Marijke van der Pas voor de naam).

Ik ben nooit een fan geweest van valse bescheidenheid, en zonder voorbehoud claim ik dus dat dit het beste schudprogramma ter wereld is. Iedereen die nu een ander schudprogramma gebruikt, heeft volgens mij slechts drie mogelijkheden:

1. Mij geloven, zijn huidige software weggooien en Big Deal gaan gebruiken.
2. Twijfelen, de documentatie lezen, overtuigd worden, zijn huidige software weggooien en Big Deal gaan gebruiken.
3. Nog erger twijfelen, de auteur van zijn huidige software vragen om commentaar op de documentatie van Big Deal, dat commentaar lezen, zijn huidige software weggooien en Big Deal gaan gebruiken.

Big Deal is gebruikt op de Olympiade in Maastricht, en vanaf afgelopen seizoen ook in alle bondswedstrijden. De NBB heeft het in ieder geval als standaard schudprogramma geaccepteerd en we werken aan een officiële erkenning van de WBF.

Het programma kan files van allerlei soorten genereren, voor de kenners DUP, DLM, BRI, DGE, PBN, BHG, CSV en BER. Andere formaten zijn vrij makkelijk toe te voegen door mij.

Statistieken: iedereen vraagt altijd om statistieken. Welnu, om te beginnen zijn statistieken over relatief weinig spellen totaal onzinnig en kunnen alleen voor doeleinden worden gebruikt waar je liever niet over nadenkt. Maar toch heb ik alle Olympiade spellen achteraf geanalyseerd, dat waren er 1274. Daarnaast heb ik ter controle nog 1274 andere spellen gemaakt om te kunnen vergelijken. Wat willekeurige gegevens:

<i>Fenomeen</i>	<i>Theorie</i>	<i>Olympiadespellen</i>	<i>Controlespellen</i>
4432 verd.	86.20%	85.00%	87.60%
renonces	20.46%	20.88% Oost meeste	18.60% W en Z meeste
doubletons	329.40%	332.97% doubleton AB meest voorkomend	323.47% doubleton 32 meest voor- komend

En daar hou ik op. Iedere statisticus mag met alle plezier aan de uitvoer van het programma rekenen tot ie blauw ziet, maar bespaar me alsjeblieft "statistieken" over een setje van 21 spel.

Er zijn zeer veel berekeningen gedaan over miljoenen spellen en/of getallen, en alles ziet er prima uit. Het ontwerp en de implementatie, mits beide correct, garanderen dat ook. Als iemand tijd stopt in controle van dit programma prefereer ik dat ze met een stofkam door design en codering gaan, want controle daarop levert meer op dan het rekenen aan een paar miljoen handjes.

Voor vragen of opmerkingen sta ik open,
Hans van Staveren
tel 0299 687100
sater@xs4all.nl

De 1♣-opening - probleemgeval bij alerteren en Bruine Stickerconventies

door de Weko

De 1♣-opening neemt in veel biedsystemen een speciale plaats in. In Precisie en aanverwante systemen is het de sterkste opening, in de vijfkaart-hoog systemen kan het een doubleton of driekaart zijn en bijv. in het Poolse klaverensysteem is het een combinatie van beide: het kan bepaalde sterke varianten bevatten, maar ook echt of semi-echt zijn.

De betekenis van de 1♣-opening heeft consequenties voor de toepassing van de alerterregeling en de regeling Bruine Sticker Conventies (BSC) en Hoogst Ongebruikelijke Methoden, want als een 1♣-opening conventioneel is, kan een volgbod nooit een Bruine Sticker Conventie zijn. Bovendien is het belangrijk voor de toepassing van art. 27 Spr. om te weten of een 1♣-opening conventioneel is (of zou zijn geweest).

Omdat gebleken is dat een en ander niet altijd even duidelijk is, heeft de Weko zich recent hier nog eens over gebogen. In het overzicht onderaan deze bladzijde vindt u een overzicht wat op welke opening van toepassing is.

Samengevat

Alerteren?:

- in Precisie of andere sterkeklaverenssystemen moet de 1♣-opening altijd worden gealverteerd; als de 1♣-opening een doubleton of korter kan zijn, moet altijd worden gealverteerd;

- als de 1♣-opening ten minste een driekaart is hoeft niet te worden gealverteerd; hetzelfde geldt voor de 1♦-opening als dat ten minste een driekaart belooft.

Conventioneel?:

- als de 1♣-opening ten minste een driekaart belooft en dus niet conventioneel is, is de regeling voor BSC van toepassing, d.w.z. BSC zijn niet zonder meer toegestaan;
- als de 1♣-opening een doubleton kan zijn, zijn BSC-volgbiedingen niet toegestaan indien de hand alleen een doubleton bevat indien de verdeling precies 4♠-4♥-3♦-2♣ is (niet conventioneel);
- als de 1♣-opening een doubleton kan zijn, zijn BSC-volgbiedingen wel toegestaan indien de hand een doubleton bevat en de verdeling verder nog onbekend is (dus bijv. een 18-20 SA-verdeling kan bevatten), m.a.w. de 1♣-opening wordt als conventioneel beschouwd.
- in Precisie of andere sterkeklaverenssystemen is de 1♣-opening altijd conventioneel en zijn BSC-volgbiedingen dus toegestaan.

In alle gevallen waarin de 1♣-opening als conventioneel wordt beschouwd heeft dat dus ook consequenties voor de toepassing van art. 27 Spr.

Betekenis van de 1♣-opening	alerteren	conventioneel
Alleen sterk (bijv. Precisie)	ja	ja
1♠ 5 ⁺ , 1♥ 4 ⁺ , dus 1♣ 3 ⁺	nee	nee
1♠ 5 ⁺ , 1♥ 5 ⁺ of 4/4 ♥/♠, dus 1♣ 3 ⁺	nee	nee
1♠ 5 ⁺ , 1♥ 5 ⁺ , beste lage kleur, dus 1♣ 3 ⁺	nee	nee
1♠ 5 ⁺ , 1♥ 5 ⁺ , 1♦ 4 ⁺ , dus 1♣ 2 ⁺	ja	nee
1♠ 5 ⁺ , 1♥ 5 ⁺ , 1♦ 4 ⁺ , dus 1♣ 2 ⁺ , maar bij 1♣ ook nog	ja	ja